

Vedlegg A: Årsmelding Naturvernforbundet i Buskerud (NiB) 2017

ORGANISASJON: NiB er fylkeslag av Norges Naturvernforbund (NNV).

Årsmøtet 2017 fant sted på **Folkets Hus i Drammen, mandag 27. mars kl. 18.00 - 21.30.**

Første del ble disponert av styreleder i Norges Naturvernforbund Silje Ask Lundberg. Hun ga en oppdatering fra arbeidet sentralt, med tid for spørsmål og kommentarer. Fra kl. 19 redegjorde styreleder i NiB og Thor Erik Jelstad om arbeidet som var gjort med skogsaker, vesentlig i 2. halvår av 2016. Utgangspunktet var en presentasjon som ble laget til et dialogmøte i regi av Fylkesmannen 20.12.16.

I påfølgende pause var det smørbrød, kaffe/te, mineralvann og en kakebit.

Årsmøtesaker 20.15 – 21.30

Under behandlingen av årsmøtesakene var totalt 22 personer til stede, herav 18 med stemmerett. I tillegg 2 ordinære medlemmer, Silje Ask Lundberg og fylkessekretær (Fs) i NiB. Alle lokallagene var representert.

Valgene ga følgende enstemmige utfall:

Fylkesstyret	Funksjon	Periode/på valg	Fra
Martin Lindal	Leder	gjenvalg, ett år, 2018	Drammen
Pernille Rød Larsen	styremedlem	ny, 2 år, på valg 2019	Lier
Anne Foss	styremedlem	ny, 2 år, på valg 2019	N. Eiker
Wenche Johansen	styremedlem	på valg i 2018	Kongsberg
Per Furuseth	styremedlem	på valg i 2018	Hol
Varamedlem			
Espen Rise Gregersen	vara	ny, valgt for 2 år, på valg 2019	Drammen
Revisorer			
Marit Frøsaker	gjenvalg	ett år, på valg 2018	
Stein Andersen	gjenvalg	ett år, på valg 2018	

Fortsatte funksjoner, ikke valgt under årsmøtet 2017:

Representant i Landsstyret m/vara for perioden 2015 – 2018

Wenche Johansen LS-representant
Martin Lindal vara

Representant fra NiB i FNF-Buskerud, Arbeidsutvalget

Martin Lindal medlem
Vidar Johansen vara

Valgkomité (innstilles av styret)

Tove Hofstad (Lier) på valg i 2018
Roar Carlsen (Drammen) på valg 2019
Jan Erik Krogh valgt for 3 år, etter benkeforslag

Kjell Arild Dokka gikk ut av styret etter fem år som styremedlem, og ble takket av årsmøtet. Før innsatsen i styret hadde han bidratt fem år i fiskeørnprosjektet. Han vil fortsette som ansvarlig for hjemmesida i NiB. – Ingeborg Hanto, som ikke var til stede, gikk ut etter ett år i styret.

NiB har avholdt fire styremøter i valgperioden. I tillegg ble ett møte avholdt i NNV sine lokaler i Oslo 6. november. Her var det opplæring fra NNV sentralt i nye dataverktøy. 3 fra styret og fs deltok.

Øvrig kontakt har skjedd via e-post og telefon. Wenche Johansen ble valgt til nestleder på første møtet etter årsmøtet.

Anne Foss deltok fra styret under samling for fylkeslaga i Oslo 20.01.2018, i regi av NNV.

Landsstyreprerentant: Wenche Johansen (medlem) og Martin Lindal (vara) har delt på å møte i landsstyret i NNV i perioden. Det er fire helgemøter i året.

Bemanning og kontor, NiB

Fylkessekretær (fs) Per Øystein Klunderud tok ut lønn for 600 timer i 2017. Tall for de foregående fem åra var hhv. 685, 550, 650, 570, og 800. NiB leier kontor plass på bostedet til fs på Darbu. Fs har vært ansatt i NiB siden august 1986.

Fs arbeidsoppgaver er å være sekretær for styret og å ha kontakt med lokallaga og NNV sentralt. Han fungerer som kontorleder/daglig leder og er bl.a. prosjektansvarlig for slåttekurset på Ryghsetra, sekretariat for arbeidet med rovfugl i regi av NiB og fylkeslagets internasjonale arbeid og studieturer.

Fornytt arbeidsavtale mellom Naturvernforbundet i Buskerud og fs behandlet i styret, og undertegnet av partene 27. mars 2017. Arbeidsavtalen var gjeldende fra 01.01.2017, og erstattet tidligere avtale(r).

Ny stillingsbeskrivelse for fs ble også utarbeidet i perioden, og undertegnet 04.09.2017.

Fs bidro med to innslag under Miljødagene 2017 i regi av Fylkesmannen i Buskerud: Båttur på Fiskumvannet og omvisning i naturreservatet og fugletårnet 7. juni. Besøk og omvisning i slåttemarka på Ryghsetra 8. juni.

Lokallag & kontaktpersoner

Det ble avholdt årsmøter i fem lokallag i 2017. For lokallagas årsmeldinger og aktivitet vises det til NiBs hjemmeside, der årsmøteinnkallinger og årsmeldinger vil legges ut.

Na. i Kongsberg: Årsmøte ble avholdt og Øyvind Stranna Larsen ble valgt som leder.

Na. i Drammen: Årsmøtet ble avholdt og Roar Carlsen fortsatte som leder.

Na. i Hurum og Røyken: Årsmøte ble avholdt og Håvard Kilhavn har vært leder.

Na. i Lier: Årsmøte ble avholdt med Erik Jacobsen som leder.

Na. i Modum og Sigdal: Årsmøte ikke avholdt i 2017. Harald Baardseth er kontaktperson.

Naturvernforbundet i Eiker ble stifta på møte i Hokksund 24. februar 2015. Lokallaget dekker kommunene Øvre og Nedre Eiker. Anne Foss fortsatte som leder etter årsmøtet.

Kontaktpersoner: Hol – Per Furuseth.

Medlemstall

Medlemstall for fylkeslaget per 31.12.2017 er 1106. Ved forrige årsskifte var tallet 1081.

Informasjon: Hjemmeside og Facebook for NiB

I 2003 fikk NiB sin egen hjemmeside, lagt under NNV's domene. Adressen er:

www.naturvernforbundet.no/buskerud/. Kjell Arild Dokka har hatt ansvaret siden i 2016. NiB er også på Facebook (siden juni 2013) og Espen R. Gregersen har bidratt her i 2017.

Deltakelse i FNF Buskerud

NiB har vært representert i styret i FNF Buskerud ved medlem Martin Lindal. Det vises til egen årsmelding fra FNF Buskerud. Sjekk hjemmeside, også under «Uttalelser» der NiB inngår som part: <http://www.fnf-nett.no/2044.2042.Buskerud.html>

Natur & Kultur 2017

Natur & Kultur 2017 ble gjennomført på Fossesholm søndag 12. november. (Arrangementet ble tatt opp igjen i 2015, for første gang siden 2009, og også gjennomført i 2016.) Det var et samarbeid mellom NiB, Naturvernforbundet i Eiker, NOF Øvre Eiker lokallag, NOF avd. Buskerud, Buskerud Botaniske Forening og FNF Buskerud. Totalt ble nær 100 personer registrert innenfor dørene. Innslag var ved Maren Esmark (NNV sentralt) om plastforsøpling i havet, Jan Sørensen (Buskerud Botaniske Forening) fra medlemstur til Øst-Finnmark, Halvor Solheim (NIBIO) om askesuddsjuke, Tom Schandy og Tom Helgesen fra nye bøker om fugl og fra Buskerud. Merete Dees viste et billedspill med fugl og landskap, mens det var en lokal avslutning med omtale og innslag fra Holtefjell. Her bidro Martin Lindal (NiB), Arne Nævra og Dagfinn Kolberg.

PROSJEKTER OG FAGLIG/POLITISK ARBEID

Vassdrag og vassdragsvern

- *Hogst av kantsone langs elva Dørja, ved Fiskumvannet i Øvre Eiker.* I desember 2016 ble det funnet en hogst av kantsone over ca. 550 m der alt var snauhøgd. NiB og NOF Øvre Eiker lokallag sto bak en anmeldelse som ble sendt politiet 26.01.17.

NiB mottok følgende melding, datert 30.01.2018: «Saken er ferdig etterforsket og ligger hos påtaleansvarlig jurist for behandling.»

Areal / plansaker

- *Averøya, Ringerike kommune.* Saken gjelder heving av et landbruksområde på Averøya gård i Ringerike kommune. Området ligger mellom Tyrifjorden og Storelva. Bakgrunnen for hevinga er å hindre flom, samt å utvide et landbruksområde. Tidligere leder i NiB, Harald Baardseth har jobba med saken tidligere, og nåværende styreleder har i 2017 hatt kontakt med en oppsitter som bor i nærområdet. Det ble gjort en befaring 30.10. Det var da fylt opp 116 000 kubikkmeter med masse fra forskjellige områder. Kravet er at det bare skal brukes såkalte reine masser, men det ble funnet betong, armeringsjern, elektriske kabler og oljekanner. Ifølge sakspapira har tiltaket ei lang historie, tilbake til 2013. Etter klage fra naboer som bor langs vegen var kommunene på befaring i 2013. Det ble da avdekket at tiltaket var mye større enn det var gitt tillatelse til. Området som er fylt opp er på ca. 80 dekar. Plenen er å fylle det opp ca. 1,7 m høyt. Kommunen krevde da ny søknad. Tross i purringer og frister ble søknad ikke sendt før 13.06.2017. To nye områder langs Storelva var også inkludert i søknaden. NiB fikk oppslag i lokalavisa, og sendte brev til Ringerike kommune der vi kritiserte den manglende oppfølginga fra kommunen sin side. Kommunen var ikke på befaring mellom 2013 og 2017. De lot tiltaket surre og gå til tross for manglende søknad. 15.01.2017 var planutvalget på befaring og gjorde vedtak i saken: Oppfyllinga av området skal gjennomføres. Det skal foretas stikkprøver for å sjekke om det er reine masser. Søker fikk avslag på oppfylling av to nye områder langs Storelva.

- *Ål kommune. Klage til Sivilombudsmannen - dispensasjon til oppføring av hytte i randområde for villrein.*

Ål kommune vedtok 22.09.2015 å godkjenne oppføring av ei hytte på Osestølen. Området ligger i randsonen til Nordfjella villreinområde, og villreinnemda, villreinutvalget, Fylkesmannen og Fylkeskommunen hadde frarådd vedtak. Saksutredningen til rådmannen konkluderte også med at dispensasjon ikke var tilrådelig.

Allikevel gjorde politikerne i Ål vedtak om å godkjenne dispensasjonen, med knappst mulig flertall. Fylkesmannen i Buskerud påklagde vedtaket fordi de mente at vedtaket var i strid med både regional plan for villrein, kommuneplanen og nasjonale retningslinjer om hyttebygging i

fjellområder. Fylkesmannen i Buskerud viste til St. melding nr. 26 (2006-2007) om Regjeringas miljøpolitikk og rikets miljøtilstand, hvor det er fastsatt nasjonale føringer for hyttebygging i fjellet. Det står blant annet at nye hytter i snaufjellet og sårbare landskap ikke bør tillates. Når Fylkesmannen i Buskerud påklagde vedtaket ble Fylkesmannen i Oslo og Akershus oppnevnt som settefylkesmann. 10.06.16 hadde Fylkesmannen i Oslo og Akershus behandla saken og fatta vedtak. Klagen ble ikke godtatt, og vedtaket til Ål står ved lag. Vi har to forskjellige Fylkesmenn som vurderer lovverket totalt forskjellig. Mens Fylkesmannen i Buskerud legger hovedvekta på samfunnmessige interesser setter Fylkesmannen i Oslo og Akershus individet i sentrum. Hytteeierens mulighet til friluftsliv og rekreasjon øker livskvaliteten og trumfer de negative konsekvensene for villrein og landskap. Ei slik tolking av lovverket kan få store negative følger for framtida dersom den skaper presedens. NiB så det derfor nødvendig å oversende ei klage til Sivilombudsmannen. Klage blei sendt 17.04.2017. Sivilombudsmannen har sendt en del grunngitte spørsmål om saken til Fylkesmannen i Oslo og Akershus. De har svart, og vi har sendt inn kommentarer til svaret deres. Sivilombudsmannen planlegger å gjøre endelig vedtak tidlig på vårparten.

- Hyttebygging i Buskerud.

Det foregår ei omfattende hyttebygging i Buskerud. Mange hytter er under bygging, og mange tusen er under planlegging. Dette fører til store naturinngrep, økende energibruk, og er en fare for det biologiske mangfoldet. Etter at Arne Nævra kritiserte utbygginga i Turufjell på Flå blei styreleder oppringt av Hallingdølen for kommentar. Styreleder støtta Arne Nævra sin kritikk, og fikk også fokus på alle de andre hytteplanene i Hallingdal.

Kritikken fra oss har i seinere tid utløst en debatt i Hallingdølen om konsekvensene av den voldsomme utbygginga. Utbyggere, grunneiere og politikere har blitt utfordra, og mange støtter tanken på at det har sine negative sider.

- Dam Lurdalsvegen. Kongsberg kommune.

Saken ble fulgt opp fra 2016, da NiB hadde en dialog med Kongsberg kommune om igjennfylling av en dam i Lurdalsvegen. Vi kritiserte kommunen og politikerne for å fatte vedtak uten at dammen hadde blitt undersøkt for verdifull fauna og flora. Styreleder fikk NRK Buskerud interessert i saken, og det ble lagd et radioinnslag om livet i dammen på vårparten, samtidig som vi fikk satt fokus på den dårlige kartlegginga av natur som ligger til grunn ved mange avgjørelser om utbygging, som skjer rundt om i kommunene.

- NiB sendte høringsuttalelse, datert 04.06.17 til Sigdal kommune, arealplan for 2015-2030.

- Ureglementert avfallsdeponi og brenning av dette i Krødsherad kommune. NiB ved Harald Baardseth sendte 1. juni et omfattende notat om dette til Krødsherad kommune. Notatet dokumenterte bl.a. ulovlig brenning og deponering av avfall.

Harald B. og styreleder hadde 15.08 et møte med Krødsherad, Modum og Sigdal kommuner om problemet rundt ulovlige deponier rundt om i kommunene.

Skogsaker

- Holtefjell, Øvre Eiker kommune.

Tre grunneiere på Holtefjell sendte 24.02.17 en søknad til kommunen om å få bygge en ny skogsbilvei; en forlengelse av Vestbyseterveien fram til Myresetra. Dette med tanke på å drive ut tømmer fra ei lomme av gammelskog i hele åsen opp mot Myresetra.

Naturvernforbundet i Buskerud og i Eiker sendte 29. mai en felles høringsuttalelse mot bygging av den nye veien. Det ble gjort flere forsøk på å forhandle fram en avtale om frivillig vern av skogsområdet, uten at dette foreløpig har gitt resultater. Kommunestyret behandlet

søknaden 20.09 og ga grunneierne tillatelse til å bygge skogsbilveien helt fram til Myresetra. NiB la inn en formell klage på vedtaket blant annet med begrunnelse i at søknaden burde ha vært behandlet etter Plan- og bygningsloven – fordi veien høyst sannsynlig ikke er lønnsomt skogbruksøkonomisk. Klagen ble behandlet av kommunestyret 31. oktober. Kommunestyret vedtok å opprettholde sitt vedtak fra september, og klagen ble så oversendt til Fylkesmannen hvor den ligger til behandling. Det er fortsatt et håp om at veien ikke blir bygd. Kanskje kan et frivillig vern allikevel være mulig, siden vi er kjent med at noen grunneiere nå er inne på tanken, og at en del enkeltpersoner jobber uformelt videre med dette.

- *Anmeldelser hogst, Holtefjell.* Naturvernforbundet i Buskerud har anmeldt tre tilfeller av hogst på Holtefjell som vi anså for å være ulovlige:

Hogst av Nøkkelbiotop:

Viken skog er anmeldt for brudd på skogloven etter å ha hogd skog med store naturverdier og skog hvor det ikke var gjort lovpålagte miljøregistreringer. Ifølge bærekraftforskriften i skogloven kan hogst normalt bare gjennomføres hvis naturverdiene i området er kartlagt. Det dreier seg om to skogteiger på østsiden av Holtefjell, et stykke nord for øvre del av Rakkestadseterveien. I den ene skogteigen var det en nøkkelbiotop med verdi B+, noe som innebærer naturverdier av regional verdi.

Hogsten ble oppdaget tilfeldig da folk fra Naturvernforbundet i Buskerud kom over den på en tur i området. De fattet straks mistanke og kunne konstatere brudd på flere punkter i skoglovens forskrift om bærekraftig skogbruk og skognæringens egen miljøsertifisering PEFC. – Vi ble informert (via Viken) i februar 2018 om at også denne saken var henlagt.

Hogst av huldrestyforekomst:

Grunneier NN er anmeldt for brudd på naturmangfoldloven og skogloven. Bakgrunnen for anmeldelsen er hogst av en huldrestyforekomst på Holtefjell. Huldresty er oppført som sterkt truet på rødlista for 2015. Forekomsten lå nord i området mellom Vestbysetra og Abortjern. Forekomsten ble lagt inn i artsobservasjoner 18.06.2016. Den ble funnet uthogd 26.02.2017. GPS ble brukt, og forekomsten lå på hogstflaten ca. fem meter fra hogstkanten. Saken ble henlagt 28.12.2017, begrunnet med at forholdet ikke var straffbart.

Hogst av tiurleik:

Naturvernforbundet i Buskerud anmeldte tre grunneiere for hogst av tiurleik på Holtefjell. Hogsten er utført på og rundt en tiurleik som lå inne på artskart når hogsten startet. Det ene området er kjent leikområde, men leiken har i seinere tid flytta på seg i sørvestlig retning. Dette er et velkjent fenomen, og burde vært sjekka opp før hogst ble igangsatt. I perioden 2005-2016 er det årlig registrert mellom 17 og 25 spillende tiurer på leiken. Leiken er nå uthogd, og det samme er leveområder, kyllingbiotoper og vinterbeiteområder. Det er hogd både på registrert tiurleik og hele området i nærheten. Saken ble henlagt 28.12.2017, begrunnet med at forholdet ikke var straffbart.

- *Uttale verneplaner.*

NiB har gitt uttale om oppstart av verneprosess på fire nye skogområder i Rollag, Flesberg, Krødsherad og Flå.

Vi har også uttalt oss om utvidelsen av seks naturreservater i Rollag, Gol, Modum, Sigdal og Lier kommuner.

- *Vrågålia - Rollag*

NiB fikk ei bekymringsmelding fra en innbygger om hogst på en eiendom i Rollag kommune, der det kom fram at der mye gammel og fin skog med mange naturverdier.

Vi har undersøkt saken, og mange har engasjert seg i debatten om hva vi skal gjøre. Debatten har også ført til en diskusjon om for mye fokus på vern tar fokus bort fra regelverket om hvordan skogsdrifta skal være. Skal det biologiske mangfoldet i skog ivaretas i framtida, må vi jobbe på begge fronter.

- *Søndre Vassendrud, Krødsherad kommune.*

Det er for tida ingen skogsdrift i området. Håpet er at vår kartlegging og fokus på dette verdifulle området i 2016 gjør at videre drift er lagt på is.

- *Nordbykollen og Konnerud, Drammen kommune.*

Vi fikk inn bekymringsmelding fra beboere ved Nordbykollen angående omfattende hogst i nærmiljøet, som er et mye brukt turområde. Vi var på befaring. Hogsten foregikk rett etter store nedbørsmengder, og det var store kjørespor midt i turstiene. Vi henvendte oss til Drammen kommune og klaga på hogsten. De beklaga, men henviste til entreprenør som på grunn av tidspress måtte utføre hogsten på denne tida. Skadene skulle rettes opp. Vi fikk også henvendelse fra bekymra beboere på Konnerud. Turstiene i området var ødelagt av hogst. Vi var på befaring og så på skadene. Det var tatt lite hensyn til at dette området er mye brukt turområde for beboerne på Konnerud. Skogeier beklaga og lovet å rydde opp i det verste.

Arbeid med rovfugl 2017

NiB har ikke gjennomført noe organisert arbeid på rovfugl i 2017.

Fugletreff Buskerud

Det ble ikke gjennomført Fugletreff i 2017. Det ble prioritert å arrangere Natur og Kultur.

Bokverket Fuglelivet i Øvre Eiker

Arbeidet med boka "Fuglelivet i Øvre Eiker" startet opp i september 2007, og den ble presentert 15. november 2009. Steinar Stueflotten fra NOF Øvre Eiker lokallag / NOF Buskerud var redaktør, mens fylkessekretær i NiB var prosjektansvarlig. Boka ble utgitt av Norsk Ornitologisk Forening, Øvre Eiker lokallag, i samarbeid med NOF avd. Buskerud og Naturvernforbundet i Buskerud på Forlaget Tom & Tom.

I 2017 ble det solgt 4 bøker á 400 kr. Det er lagt til 400 kr i rentemidler. Årets resultat ble en netto økning av kapitalen på 2 000 kr, og innestående bokført overskudd fra prosjektet 31.12.17 er kr 219 250. Det er 15 bøker igjen på lager hos NiB. Vedtekter for bruk av midlene ble vedtatt av styringsgruppa 27.03.15.

Øvrig arbeid

- Styreleder deltok under *oppstartsmøte for lokallag av Natur og Ungdom i Hemsedal* 31.08.
- Pernille R. L. (styret NiB) og styreleder deltok under møte med *Forum Finnemarka* 13. juni, i regi av Glitre Vannverket. Etter møtet var det befaring som omhandlet ulik bruk og forvaltning av Finnemarka. Statskog og Fylkesmannen deltok også.
- NiB har vært med i *referansegruppa for utforming av Buskerudbypakke 2* i regi av Buskerudbyen, og deltatt på tre møter. NiB ga hørings svar datert 02.02.2018.
- Fylkessekretær har gjennom flere år vært i dialog med SNO (Statens Natur Oppsyn) og Fylkesmannen i arbeidet med *skjøtselstiltak ved Fiskumvannet Naturresevat*. I 2015 ble det gjennomført beite i området for første gang på 60 år, og dette ble videreført i 2016 og 2017. Steinar Stueflotten har laget rapporter med status for fugleobservasjoner på Hegstad beitemark og tilknyttede lokaliteter siden 2015. Dette er svært verdifullt mht. dokumentasjon for utviklingen i området. Rapport for 2017 foreligger, og er datert 29.01.18.

Arbeid med kulturlandskap & slåttekurs

Slåttemarka på Ryghsetra

Ryghsetra er en landbruksseiendom i Nedre Eiker kommune med 27 dekar slåttemark med verdi A – svært viktig. Eiendommen som helhet er et svært viktig element i landskapsrommet, og verdiene som er knyttet til den er av lokal, regional og nasjonal betydning. Det var gammeldags drift med hest og ljåslått helt fram til 1980-tallet som har formet vegetasjonen og skapt den store diversiteten. I 1993 ble eiendommen slått på dugnad og siden 1994 har Naturvernforbundet i Buskerud arrangert slåttekurs. I samarbeid med grunneierne Sigrud og Odd Wendelborg t.o.m. 2012, og etter det med Aud Harstad Bakken og Gunnar Bakken som nye grunneiere.

Slåttekurset på Ryghsetra 2017.

Kurset fant sted i tidsrommet torsdag 6. til søndag 9. juli. Programmet ble gjennomført i godt sommervær. Kurset hadde 29 voksne deltakere og en ungdom. På gjestelista - noen var kursdeltakere, andre medhjelpere og slåttekarer - var det én person fra Latvia, tre voksne og to barn fra Transilvania i Romania, to fra England og tre fra Spania. I tillegg kom medhjelpere og deltakere fra Sverige. Totalt var 8 nasjonaliteter representert, og det var ca. 65 personer til stede.

Instruksjon under kurset, arbeidet i enga og arbeidet på kjøkkenet ble gjennomført med innsats fra ca. 30 medhjelpere, inkludert mange yngre medhjelpere. Det ble bakt i bakstehuset på lørdag. På lørdag var det teoretisk og praktisk kunnskap om styvingstrær og lauving, der en alm nær hovedbygningen ble brukt som «øvingstre». Det ble produsert noen kjerv som blir tørka og brukt som dyrefôr. Det var også instruksjon i bruk av 2-hjuls slåmaskin.

Det ble gjennomført åpen dag, - Slåttegilde -, på lørdag 8. juli i tidsrommet 13 – 16, med ca. 60 eksternt besøkende (totalt ca. 120 personer til stede), og med en konsert i enga (14.30 - 15.30) med Hege Rimestad på fele og andre instrumenter og Tove Bøygard med gitar, banjo og sang. Under festmiddagen på lørdag, for deltakere, medhjelpere og gjester, ble 71 personer servert. Det må også nevnes at det under kurset var flere musikalske innslag med høy kvalitet fra flere av deltakerne!

Hele arealet ble slått med ljå og to-hjuling under kurshelga. Alt graset ble hesja. Pressing av høyet ble gjennomført 19. juli i regi av grunneierne, og ga 231 firkantballer samt diverse løshøy. Anslått avling er ca. 5 tonn.

Slåttekurset 2017 hadde en omsetning på 186 900 kr, med et overskudd (dugnadsandel) på 5 874 kr.

Internasjonalt

Transilvania, Romania

NiB gjennomførte en studietur til regionen Transilvania i tidsrommet 20. – 30. juni, med fylkessekretær som reiseleder. Ressursperson på botanikk og kulturlandskap, Tanaquil Enzensberger fra Vang, bidro også under turen. Hovedtema var kulturlandskap/biologisk mangfold, mennesker og generell kultur.

Turen startet med to netter i den lille rumenske landsbyen *Magura*, beliggende ca. 1000 moh. i fjellene i nasjonalparken *Piatra Craiului*, SV for *Brasov*. Videre til *Gyimes*, rett Ø for Transilvania, for fire netter i sidedalen Aldomas. Her ble vi guidet og traktert av våre gode samarbeidspartnere *Attila Sarig* og *Réka Simó*, som sammen driver slektsgården til Attila, bl.a. med fokus på produkter fra naturlige slåttemarker.

Vi avsluttet med besøk til lavlandsområdet *Târnava Mare*, med tre netter i landsbyen *Viscri*. Området er usedvanlig rikt på biologisk mangfold og kulturhistorie, og under oppholdet fikk vi god hjelp til å utdype dette fra organisasjonen ADEPT. Siste dagen var satt av for besøk i den saksiske byen *Sibiu* (Hermannstadt). Turen ga usedvanlig gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Totalt 19 personer deltok, og turen hadde en omsetning på nær 241 000 kr.

Støtte til organisasjon i Gyimes/Romania fra NiB for 2017, etter søknad, vil bli utbetalt med ca. 1 000 euro på vinteren 2018. Utbetales til NGO «*Asociatia Impreuna cu natura*» (Together with the nature) i regi av Attila Sarig, og går til innkjøp av ny 2-hjuls slåmaskin. Attila med hjelpere slo i 2017 ca. 150 dekar ugjødsle slåtteeng, med ljà og tohjuling. - Tre voksne og to barn fra Transilvania deltok under slåttekurset på Ryghsetra 2017.

Fiskum 8. februar 2018 Styret / fylkessekretær NiB